

IPO: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

У статті проведено аналіз сучасного стану вітчизняного ринку IPO і виділено особливості його розвитку в Україні. Показано, що на сьогоднішній день цей потенційний механізм залучення фінансових ресурсів корпораціями недостатньо розвинений, але враховуючи одночасно сформовані особливості розвитку ринку IPO в Україні та перспективи його розвитку - він може сприяти вирішенню існуючої проблеми пошуку джерел та механізмів формування фінансових ресурсів вітчизняних корпорацій.

Ключові слова: IPO, стан, особливості, емітент, обсяг, фінансові ресурси.

Кублік Володимир, Йорґачова Марія

IPO: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ В УКРАИНЕ

В статье проведен анализ современного состояния отечественного рынка IPO и выделены особенности его развития в Украине. Показано, что на сегодняшний день этот потенциальный механизм привлечения финансовых ресурсов корпорациями недостаточно развит, но учитывая одновременно сложившиеся особенности развития рынка IPO в Украине и перспективы его развития – он может способствовать решению существующей проблемы поиска источников и механизмов формирования финансовых ресурсов отечественных корпораций.

Ключевые слова: IPO, состояние, особенности, эмитент, объем, финансовые ресурсы.

Kublikov Vladimir, Iorgachova Maria

IPO: CURRENT SITUATION AND DEVELOPMENT FEATURES IN UKRAINE

This article analyzes the current state of the domestic market and the IPO allocated especially its development in Ukraine. It is shown that to date, this potential mechanism to mobilize financial resources corporations underdeveloped, but at the same time taking into account the features of the development of the market IPO in Ukraine and prospects of its development - it can help to solve the existing problem of finding sources and mechanisms of domestic financial resources corporations.

Keywords: IPO, condition, features, the issuer, amount, financial resources.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сьогоднішній день в світі одним з головних джерел формування коштів для корпорацій виступає IPO (публічне розміщення акцій). IPO (Initial Public Offering) являє собою складний комплекс організаційних, юридичних і фінансових процедур, в якому окрім самої компанії та потенційних інвесторів задіяні безліч посередників [2].

В сучасних вітчизняних умовах, коли має місце проблема пошуку можливих джерел формування фінансових ресурсів саме використання IPO може бути одним з напрямків вирішення цієї проблеми. Однак необхідно відмітити, що сучасний стан та розвиток IPO в нашій країні має певні особливості, які впливають на подальший розвиток цього ринку залучення фінансових ресурсів українськими корпораціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблеми розвитку ринку IPO присвячені роботи таких вчених як: Демченко А.В.[2]., який приділив увагу розгляду основних етапів проведення IPO; Шпот Н.І. [4], який розглянув проблеми проведення IPO українськими компаніями. Інші вітчизняні та зарубіжні вчені: Лукашов А.В. [6], Р. Сушко [7], Е. Резниченко [10], Р. Квятковски [11], Шкарпова Е. [17], Задорожна Р. [20], Ларін М. [21]., К.Кость. [22] у своїх роботах зосередили свою увагу на тенденціях та перспективах розвитку IPO в Україні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сьогодні практично усі існуючі дослідження, які присвячені проблемі розвитку ринку IPO досить змістовно розглядають цю проблему: від теоретичних аспектів до перспектив розвитку ринку IPO. Однак, недостатньо уваги приділено саме особливостям розвитку вітчизняного ринку IPO, які пов'язані з існуючими проблемами в цьому напрямку та впливають на подальший розвиток цього ринку залучення коштів українськими корпораціями.

Постановка завдання. Оскільки саме використання IPO може бути одним з перспективних джерел формування коштів для вітчизняних корпорацій, необхідно розглянути та підкреслити особливості ринку IPO в нашій країні що і є метою даної статті.

Для досягнення цієї мети, перш за все, необхідно проаналізувати сучасний стан ринку IPO в Україні та відокремити ті риси які відрізняють вітчизняний ринок IPO.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з можливих джерел формування фінансових ресурсів для корпорації може бути випуск акцій. Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність» [1] продаж акцій відноситься до залучених джерел фінансування компаній і для реалізація цього способу фінансування може здійснювати приватне або публічне розміщення акцій. Особливий інтерес для емітентів має публічне розміщення акцій, тому що саме завдяки йому компанії здатні залучати значні грошові кошти.

В ст.28 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» зазначено, що первинне публічне розміщення цінних паперів – це їх відчуження на підставі опублікування в засобах масової інформації або оголошення будь-яким іншим способом повідомлення про продаж цінних паперів, зверненого до заздалегідь невизначеної кількості осіб [3; 4].

Згідно з офіційним визначенням Нью-Йоркської фондової біржі (NYSE) IPO (Initial Public Offering) – це випуск акцій, що здійснюється приватними компаніями з метою перетворення їх на публічні [5].

Зустрічаються безліч інших визначень IPO, але найчастіше це пропозиція звичайних акцій, випущених компаніями, які раніше не випускали звичайні акції публічно [6]. Тобто IPO являє собою інструмент фінансування подальшого розвитку компанії за допомогою відносно «дешевих» ресурсів фінансового ринку за рахунок підвищення рівня публічності компанії. Саме IPO є сьогодні одним з найважливіших інструментів залучення інвестиційних ресурсів на міжнародних ринках капіталу. Там IPO вважається одним із найбільш важливих та ефективних шляхів залучення коштів. Через публічні розміщення фінансується близько 10-15% [7] всіх інвестицій в основний капітал на ринках розвинених країн.

Використання IPO пов'язано з рядом його переваг: обсяг залучених коштів при IPO більший, ніж той, який можна отримати від випуску облігацій або отримання кредитів; кошти залучаються на тривалий період, не потрібне спеціальне забезпечення, використання IPO приводить до зростання впізнаваності і престижу компанії.

Що стосується використання IPO в Україні, то необхідно зазначити початковий рівень його розвитку, так як число українських компаній, що використовують цей інструмент залучення фінансових ресурсів, незначне. Поки що, тільки невелика кількість українських компаній вивели свої акції на світовий фінансовий ринок.

Першою компанією, яка провела IPO на західному ринку, стала Ukrproduct Group, яка займається випуском і торгівлею молочної продукції. У 2005 році ця компанія оголосила про продаж 27,2% своїх акцій на Alternative Investment Market (AIM) Лондонської фондової біржі [8].

В таблиці 1 представлена інформація про проведені в Україні IPO за 2005-2013 роки [9].

Таблиця 1

IPO українських компаній за 2005-2013 рр.

Рік	Назва компанії-емітента	Галузь	Частка акцій, %	Обсяг IPO, млн. дол.	Торговий майданчик
2005	Cardinal Resources	Нафта і газ	40	20	AIM LSE
	XXI Century	Нерухомість	36	139	AIM LSE
	Ukrproduct	Сільське господарство	27	11	AIM LSE
2006	Astarta Hokling	Сільське господарство	20	32	WSE
	LuAZ	Виробництво автомобілів	8	26	FWB
2007	TMM	Нерухомість	13	105	FWB
	Dragon	Нерухомість	100	208	AIM LSE
	Ferrexpo	Металургія	25	420	LSE
	Ais I Realty	Нерухомість	30	33	AIM LSE
	Kernel	Сільське господарство	38	218	WSE
2008	KDD Group	Нерухомість	20	130	AIM LSE
	Cadogan Petroleum	Нафта і газ	26	274	LSE
	Landkom International	Сільське господарство	10	22	AIM LSE

	MHP (Мироновский ХП)	Сільське господарство	19	323	LSE
	Mriya Agro Holding	Сільське господарство	20	90	FWB
	Regal Petroleum	Нафта і газ	4	39	AIM LSE
	Sintal Agriculture	Сільське господарство	15	35	FWB
	VK Development	Нерухомість	10	4	FWB
2010	Agroton	Сільське господарство	26	54	WSE
	Avangardco	Сільське господарство	23	208	AIM LSE
	Milkiland	Сільське господарство	22	80	WSE
	Sadovaya Group	Видобуток	27	54	WSE
2011	Coal Energy	Видобуток	25	78	WSE
	Industrial Milk Company	Сільське господарство	24	30	WSE
	Агроліга	Сільське господарство	17	1	WSE
	KSG Agro	Сільське господарство	33	40	WSE
	Ovostar Union	Сільське господарство	25	34	WSE
Westa ISIC S.A.	Сільське господарство	25	46	WSE	
2012	KDM Shipping	Транспорт и логістика	10,9	7,62	WSE
2013	Cereal Planet	Сільське господарство	139	2,25	WSE

Як видно з таблиці 1 в 2011 році 6 українських компаній вийшли на Варшавську фондову біржу (WSE): Coal Energy SA, KSG Agro, Агроліга, Ovostar Union, WESTA ISIC и Milk Company. Лідером за кількістю угод у 2011 році був агропромисловий сектор. Ця тенденція спостерігалася і в наступних роках. Це пояснюється тим, що привабливість акцій вітчизняних аграрних компаній пов'язана з прогнозами про майбутнє подорожчання продовольства в світі.

Крім аграрного сектора перспективними галузями для використання IPO сьогодні є фармацевтична промисловість, газова і нафтова промисловість, гірничнометалургійний комплекс, енергетика та машинобудування [10].

З табл. 1 також видно, що основні біржі, на яких розміщуються акції українських компаній, є: Варшавська фондова біржа (WSE), Лондонська фондова біржа (LSE) і її альтернативний майданчик (AIM LSE), а також Франкфуртська біржа (FWB). Активне використання Варшавської фондової біржі (WSE) пов'язане з тим, що це єдина біржа, яка має активно працююче представництво в Україні, також вимоги до проспекту емісії на ній дуже близькі до вимог українського законодавства. В даний час на WSE торгуються акції 11 українських компаній: десять – на основному майданчику, одна – на альтернативній NewConnect.

Важливим кроком стало те, що на початку травня 2011 WSE почала розрахунок індексу акцій компаній з активами в Україні WIG-Ukraine. Індикатор є першим фондовим індексом акцій українських компаній, що торгуються поза межами фондового ринку країни [11]. Не виключена ймовірність, що в майбутньому українські компанії почнуть розміщувати свої акції на Шведській біржі (OMX), яка спеціалізується на розміщенні акцій агропромислових компаній.

Як видно з табл. 1, цей спосіб залучення компаніями фінансових ресурсів тільки починає набирати оберти. Повільний та поступовий його розвиток пов'язаний з необхідністю компаній, що проводять його, виконувати певні вимоги, яким наші компанії поки що не відповідають. Так для проведення IPO компанія має виконувати такі вимоги: дотримання прозорості, дотримання прав міноритарних акціонерів, наявність у компанії менеджерів, котрі мають досвід проведення успішних IPO, готовність витратити не малі кошти на організацію IPO (3-12% від обсягу залучених коштів [6]), ведення фінансової звітності за міжнародними стандартами, наявність розвиненої законодавчої бази з питань фондового ринку та ін. Виконання всіх цих вимог є обов'язковою умовою для проведення IPO, але не достатньою для його успішного проведення. У нас в країні, де більша частина компаній не відповідає цим вимогам – 99% [12], вихід на IPO являє собою дуже складний процес, який вимагає великих фінансових коштів і організаційних змін.

Крім цього, труднощі використання IPO в Україні також пов'язані і з наявністю у цього процесу деяких негативних сторін: зазвичай проведення IPO займає від одного року до декількох років [13, 14], наявність ймовірності втрати конфіденційної інформації в результаті дотримання прозорості, виникнення ризику втрати контролю над компанією (можливість рейдерських захоплень) та ін. Всі ці труднощі та бар'єри на шляху до IPO призводять до того, що сьогодні

власники українських компаній не готові до виконання вимог IPO, особливо це стосується вимоги щодо розкриття інформації, пов'язаної зі структурою володіння акціями. Власники не готові до зміни внутрішніх процесів організації.

Всі ці негативні моменти призводять до того, що сьогодні дуже мало компаній використовують такий інструмент залучення фінансових ресурсів як IPO, а серед тих компаній хто вже усвідомив перспективність даного процесу він ще не отримав достатнього практичного застосування і популярності.

Як показує практика, мінімум у половині випадків українські емітенти зазнають невдачі в цьому діянні [15]. Так, із дванадцяти українських компаній, які проводили IPO в 2005-2010 роках, тільки 5 принесли прибуток інвесторам. Серед них агропромисловий холдинг «Астарта» (середня прибутковість – 75% річних), також компанія з агропромислового сектора – «Кернел» (54% річних); підприємство з гірничо-металургійного сектора компанія «Fertexro plc.» (45% річних). Акції інших компаній-емітентів продемонстрували обвальне падіння, що було пов'язано з погіршенням ставлення інвесторів до певних галузей економіки або ж незадовільну оцінку інвесторами самих компаній [16].

Прикладом такого зниження є акції компанії «Укрпродукт», які при розміщенні (в 2005 році) продавалися по 1,6 \$ за штуку, а в 2007 році акція цієї компанії коштувала вже 0,75 \$. Не можна назвати IPO вдалим, якщо через деякий час після початку торгів ціна на акції різко падає або занадто швидко зростає.

Однією з причин таких знижень є невірно визначена ціна розміщення. Згідно з дослідженням американських економістів, оцінки вартості акцій завищуються у середньому на 65% [17]. На початку 2012 року для емітентів та інвесторів на міжнародних ринках склалася несприятлива ситуація. Так, серед українських компаній найбільше падіння показали «Веста» - 70%, «Агротон» -56%, «Садова груп» -52%, «Coal Energy» - 24%, «Кернел» - 10%. Це значне падіння було викликано погіршенням їхніх фінансових показників в цей період [18].

Необхідно відзначити, що в українській практиці виходу на IPO є певна специфіка. Так, якщо на Заході розміщення акцій, як правило – прерогатива відносно молодих компаній, які лише недавно вийшли на ринок і усвідомили, що для збереження динаміки розвитку їм необхідно стати публічними, а залучення коштів за рахунок емісії облігацій найчастіше здійснюють компанії, представлені на ринку протягом довгого часу і мають досить надійні позиції. В Україні, як правило, все відбувається інакше: спочатку компанії випускають на ринок облігації, для того щоб заробити репутацію і впізнаність на фінансових ринках, а вже потім – розміщують свої акції. Більшість українських компаній є «молодими» компаніями (за західними мірками), проте вже встигли напрацювати певну «історію успіху». Тому стабільна ситуація на українських фінансових ринках і прагнення вітчизняних компаній до виконання певних вимог буде сприяти подальшому їх розвитку і росту українських IPO, потенціал яких значний.

Також необхідно відзначити спроби уряду вирішити питання, які пов'язані з IPO. Так НКЦБФР займається питанням можливості проведення IPO в Україні з 2010 року. Відповідні нововведення закладено в «Програмі розвитку фондового ринку на 2011-2015 рр.», де пропонується спростити умови випуску та розміщення паперів, а також змінити вимоги до андеррайтерів [19-23].

Сьогодні вже прийнятий проект концепції стимулювання проведення IPO в Україні. Також, комісія планує удосконалити порядок емісії цінних паперів. Зокрема, акцій, в разі їх публічного розміщення, в тому числі, за рахунок скасування надмірних обмежень щодо можливості такого розміщення, а також зниження супутніх витрат. Крім того, регулятор планує застосувати податкове стимулювання для придбання цінних паперів в процесі відкритого розміщення та стимулювання інституційних інвесторів [24].

Однак, незважаючи на те, що стосовно IPO сказано і зроблено багато чого, але не всі українські компанії готові надати зрозумілу західним інвесторам фінансову звітність, відмовитися від існуючих схем ведення бізнесу та ін. Як і раніше більшість підприємств продовжують розміщувати акції по закритій підписці серед колишніх власників, так як їх головним завданням залишається збереження контролю над компанією і приватності основної діяльності компанії.

Висновки і перспективи подальших розробок. Звичайно ж з часом ситуація змінюється і все більше компаній усвідомлюють необхідність грати за правилами сучасного ринку. Згодом прийде розуміння того, що IPO – це початок якісно нового етапу в розвитку компанії. Одним з таких кроків в даному напрямку може на даний момент стати внутрішні IPO, однак на сьогоднішній день проведення IPO не є поширеною практикою на українському фондовому ринку.

Література

1. Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 р. № 40-IV // ВВР. – 2002. – №36. – С. 266.
2. Демченко А.В. Этапы IPO [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ipocongress.ru/rus/guide/ipostages/id/53>
3. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.2006//ВВР. – 2006 – С. 31.
4. Шпот Н.І. Проблеми та перспективи проведення IPO українськими компаніями / Н.І. Шпот // Сучасні тенденції фінансового ринку 2011. – 2011. – С. 48.
5. New York Stock Exchange [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nyse.com/>.
6. Лукашов А.В. IPO от I до O: Пособие для финансовых директоров и инвестиционных аналитиков / Андрей Лукашов, Андрей Могин. – 2-е изд., испр.и доп. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 361 с.
7. Сушко Р. Сучасні тенденції IPO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrbizn.com/finansy/328-suchasn-tendenciyi-ro.html>, 2012.
8. Вишневецкая Е. IPO на рынке Украины — есть шансы! //Информационно-аналитическая газета деньги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dengi-info.com/archive/article.php?aid=1445>, 2006.
9. Публичные размещения акций компаний Украины на зарубежных биржах [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://economics.unian.net/rus/detail/122218>
10. Резниченко Е. IPO для украинских компаний: нелёгкие деньги [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.prostobiz.ua/>
11. Квятковски Р. Выход украинских компаний на IPO ожидают после Евро-2012 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://minfin.com.ua/2012/05/08/586452/>.
12. Шелехов К.В., Тарасенко А.О. Переваги первинного публічного розміщення акцій (IPO) як інвестиційного інструменту залучення капіталу виробничим підприємством //Ефективна економіка. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1019>, 14.03.2012.
13. Гвардин С.В. IPO: стратегия, перспективы и опыт российских компаний / С.В. Гвардин. – Москва: Вершина, 2007.
14. Балашов В.Г., Ириков В.А., Иванова С.И., Марголин Г.Р. IPO и стоимость российских компаний: мода и реалии. – М.: Издательство «Дело» АНХ, 2008. – 336 с.
15. IPO для украинских компаний: нелёгкие деньги [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.prostobiz.ua/biznes/razvitie_biznesa/stati/ipo_dlya_ukrainskih_kompaniy_nelyogkie_dengi, 2011.
16. Самые успешные IPO украинских компаний за пять лет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pro-consulting.com.ua/news/2010/12/09>.
17. Шкарпова Е. Спецпроект «Корпоративные финансы»: Жизнь после IPO [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.kontrakty.com.ua
18. IPO с Украины не предвидится [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bizreliz.info/>.
19. Киев планирует конкурировать с Варшавой по количеству IPO [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://minfin.com.ua/2012>.
20. Задорожна Р. Первинне публічне розміщення цінних паперів як засіб розвитку фондового ринку України // Економіст. – 2006. – №4. – С. 48-50.
21. Ларін М. IPOдром для українських компаній / М. Ларін // Правовий тиждень. – 2010. – №29 (207). – С. 14–15.
22. Кость. К. Переваги іро як засобу здійснення інвестицій / К.Кость // Галицький економічний вісник. — 2011. — №1(30). — с.74-78.
23. Рынок IPO в Украине: показатели компаний и прогноз на 2011 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://intercredit.com.ua>
24. Принят проект концепции стимулирования проведения IPO в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://minfin.com.ua/2012>.

1. Zakon Ukrayiny “Pro innovatsiynu diyal'nist” vid 04.07.2002 r. № 40-IV // ВВР. – 2002. – №36. – С. 266.
2. Demchenko A.V. Этапы IPO [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ipocongress.ru/rus/guide/ipostages/id/53>
3. Zakon Ukrayiny “Pro tsinni papery ta fondovyy rynok” vid 23.02.2006//ВВР. – 2006 – С. 31.
4. Shpot N.I. Problemy ta perspektyvy provedennya IPO ukrayins'kymy kompaniyamy / N.I. Shpot // Suchasni tendentsiyi finansovoho rynku 2011. – 2011. – С. 48
6. Lukashov A.V. IPO ot I do O: Posobyе dlya fyansovyykh dyrektorov y ynvestytsyonnykh analytykov / Andrey Lukashov, Andrey Mohyn. – 2-e yzd., yspr.y dop. – М.: Al'pyna Byznes Buks, 2008. – 361 с.

7. Sushko R. Suchasni tendentsiyi IRO [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupu: <http://www.ukrbizn.com/finansy/328-suchasn-tendenci-iro.html>, 2012.
8. Vyshnevskaya E. IPO na rynku Ukrainy — est' shansy! //Ynformatsyonno-analytycheskaya hazeta den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupu: <http://www.dengi-info.com/archive/article.php?aid=1445>, 2006.
9. Pablychnyye razmeshchenyya aktsyy kompanyy Ukrainy na zarubezhnykh byrzhakh [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://economics.unian.net/rus/detail/122218>
10. Reznichenko E. IPO dlya ukraynskyykh kompanyy: nel'khye den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://www.prostobiz.ua/>
11. Kvyatkovsky R. Vыход ukraynskyykh kompanyy na IPO ozhydayut posle Evro-2012 [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://minfin.com.ua/2012/05/08/586452/>.
12. Shelekhov K.V., Tarasenko A.O. Perevahy pervynnoho pablychnoho rozmyshchennya aktsiy (IPO) yak investytsiynoho instrumentu zaluchennya kapitalu vyrobnychym pidpryyemstvom //Efektyvna ekonomika. – Rezhy m dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1019>, 14.03.2012.
13. Hvardyn S.V. IPO: stratelya, perspektyvy y opyt rossyyskyykh kompanyy / S.V. Hvardyn. – Moskva: Vershyna, 2007.
14. Balashov V.H., Yrykov V.A., Yvanova S.Y., Marholyn H.R. IPO y stoymost' rossyyskyykh kompanyy: moda y realyy. – M.: Yzdatel'stvo «Delo» ANKh, 2008. – 336 s.
15. IPO dlya ukraynskyykh kompanyy: nel'khye den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: http://www.prostobiz.ua/biznes/razvitie_biznesa/stati/ipo_dlya_ukraynskiy_kompaniy_nelyogkie_dengi, 2011.
16. Самые успешные IPO ukraynskyykh kompanyy za pyat' let [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://pro-consulting.com.ua/news/2010/12/09>.
17. Shkarpova E. Spetsproekt «Korporatyvnyye fyansy»: Zhyzn' posle IPO [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: www.kontrakty.com.ua.
18. IRO s Ukrainy ne predvydyt'sya [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://bizreliz.info/>.
19. Kyev planuyet konkuryovat' s Varshavoy po kolychestvu IPO [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupa: <http://minfin.com.ua/2012>.
20. Zadorozhna R. Pervynne pablychne rozmyshchennya tsinnykh paperiv yak zasib rozvytku fondovoho rynku Ukrainy // Ekonomist. – 2006. – №4. – S. 48-50.
21. Larin M. IROdrom dlya ukraynskyykh kompaniy / M. Larin // Pravovyy tyzhden. – 2010. – №29 (207). – S. 14–15.
22. Kost' K. Perevahy ipo yak zasobu zdiysnennya investytsiy / K.Kost' // Halyts'kyy ekonomichnyy visnyk. — 2011. — №1(30). — с.74-78.
23. Rinok IPO v Ukrainy: pokazately kompanyy y prohnoz na 2011 [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupu: <http://intercredit.com.ua>
24. Prynayt projekt kontseptsyy stymulyrovanyya provedenyya IPO v Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhy m dostupu: <http://minfin.com.ua/2012>.

Рецензент Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету.

20.02.2014

УДК 339.732.2

Кудлай Євгеній

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ БАНКІВ В ЕКОНОМІЦІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОРІЧЧЯ

.На початку ХХІ сторіччя перед Україною та банківською системою різних держав постало питання, як в умовах поширення глобалізації зберегти нормальний стан банківської системи та пережити глибокі зміни в банківській справі. Для кожної банківської установи на перше місце виходить питання передбачення кризових явищ в майбутньому та наміри зменшити можливі негативні наслідки для організації, а при можливості взагалі уникнути кризових явищ методом своєчасного прийняття правильних дій в межах розробленої антикризової стратегії. Для подальшого формування антикризової стратегії регулювання банківської діяльності, необхідно використовувати нові антикризові стратегії. Одним із методів створення нових стратегій є аналіз світового досвіду та подальше його використання при аналізі і розробці нових методів регулювання банківської діяльності.

Ключові слова: міжнародні банки, представництво, експансія, банківські операції, кредитні організації.